

Sotsiaalministri määruse „Välisriigis kvalifikatsiooni omandanud tervishoiutöötajale vastavuseksami koostamise, korraldamise ja hindamise kord ning tasu suurus“ seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestab vastavuseksami koostamise, korraldamise ja hindamise korra ning tasu suuruse isikutele, kes soovivad taotleda enda tervishoiutöötajana registreerimist, kuid kes on tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni omandanud riigis, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriik ega Šveitsi Konföderatsioon. Määruse kohaselt korraldavad vastavuseksamit Tartu Ülikool, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool ja Tartu Tervishoiu Kõrgkool.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse ja selle seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi tervisesüsteemi arendamise osakonna peaspetsialistid Perit Kirkmann (lahkunud teenistusest 2019 jaanuaris) ja Vootele Veldre (vootele.veldre@sm.ee; tel 626 9140).

Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Ethel Bubor (ethel.bubor@sm.ee; tel 626 9738).

Eelnõu on keeleteimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeleteimetaja Virge Tammaru (virge.tammaru@fin.ee; tel 626 9320).

1.3. Märkused

Määrusega kehtestatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) § 30 lõike 3⁷ alusel uus rakendusakti terviktekst. Rakendusakt ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Paragrahv 1 sätestab määruse reguleerimisala. Määrus kehtestab vastavuseksami koostamise, korraldamise ja hindamise korra ning tasu suuruse välisriigis (st riigis, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriik ega Šveitsi Konföderatsioon) tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni omandanud isikule, kes taotleb enda registreerimist tervishoiutöötajana (edaspidi *taotleja*) ja kelle puhul on Terviseamet tuvastanud, et isiku kvalifikatsioon vastab Eestis nõutavale. Määrust kohaldatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 30 lõikes 3 nimetatud vastavuseksami korraldamisel Tartu Ülikoolis, Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis ja Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis.

Kui kehtiva regulatsiooni kohaselt on Terviseametil kaalutusõigus otsustada sobivustesti rakendamise põhjendatuse üle, siis vastavalt 01.09.2019 jõustuva TTKS-i redaktsiooni § 30 lõikele 3 peavad kõik välisriigis kvalifikatsiooni omandanud isikud sooritama kvalifikatsiooni nõuetele vastavuse hindamiseks vastavuseksami, eeldusel, et neile ei laiene Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta,¹ direktiivis 2013/55/EL, millega muudetakse direktiivi 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta ning määrust (EL) nr 1024/2012 siseturu infosüsteemi kaudu tehtava halduskoostöö kohta (IMI määrus)², ega TTKS-is sätestatud soodsamad tingimused kvalifikatsiooni tunnustamisel.

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005L0036&from=DE>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0055&from=EN>

Paragrahv 2 sätestab vastavuseksami üldised põhimõtted Tuginedes TTKS-i eelnõu seletuskirjale³ on vastavuseksami eesmärk hinnata isiku teoreetilisi teadmisi, praktilisi oskusi ja sobivust Eesti tervishoiusüsteemis töötada. Vastavuseksam võimaldab veenduda, et isiku erialane ettevalmistus vastab ka praktikas dokumentidega tõendatud tasemele. Seaduses sätestatud nõue välisriigis kvalifikatsiooni omandanud isikutele on vajalik, et kindlustada välisriigis kvalifikatsiooni omandanud tervishoiutöötajate osutatavate teenuste kvaliteet ja turvalisus Eesti elanikele.

TTKS-i § 30 lõige 3¹ sätestab, et vastavuseksam koosneb tööpraktikast ja teorieksamist. Määruse § 2 avab seadusest detailsemalt tööpraktika ja teooriaeksami eesmärgid ja olemuse. Tööpraktika on taotleja praktiline töö tervishoiuteenuse osutaja juures juhendaja juhendamisel eesmärgiga hinnata töökeskkonnas taotleja teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavust Eestis nõutavale kvalifikatsioonile. Teooriaksam on taotleja teoreetiliste teadmiste hindamise eksam, mida korraldab Tartu Ülikool või tervishoiukõrgkool ja millega kontrollitakse taotleja erialaste teadmiste kooskõllalisust Eestis sama kvalifikatsiooniga spetsialistidelt eeldatavate teadmistega ning informeeritust tervishoiusüsteemi korraldusest, mis võimaldaks taotlejal tervishoiusüsteemis tõhusalt ja efektiivselt tegutseda.

Paragrahv 3 sätestab, et arsti, hambaarsti, eriarsti ja erihambaarsti vastavuseksami korraldaja on Tartu Ülikool (edaspidi *ülikool*). Tegu on ainsa ülikooliga Eestis, mis korraldab arstide ja hambaarstide tasemeõpet ning eriarstide ja erihambaarstide residentuuri.

Sama paragrahv kehtestab vastavuseksami tasu komponendid ja nende suuruse. Kuna avalik-õiguslik tasu on reguleeritud seadusega, sätestab TTKS vastavuseksami sooritamise tasu ülemmäära 1000 eurot koos volitusnormiga, mis annab sotsiaalministrile õiguse konkreetne hindamise tasu kehtestada käesoleva määrusega.

Kehtestatava vastavuseksami tasu koosneb kahest komponendist – menetlustasust ja eksamitasust. Menetlustasu katab hindamiskomisjoni tööga seotud kulu. Hindamiskomisjon langetab esitatud dokumentide põhjal otsuse, missugune peab olema tööpraktika sisu, kestus ja tingimused ning milline teooriaeksami sisu. Eksamitasu katab eksamikomisjoni tööga, sh teooriaeksami koostamise, korraldamise, hindamise ning eksami sooritamist tõendava dokumendi väljastamisega seotud kulu. Ülikool võib taotlejalt küsida menetlustasu ühe taotluse menetluse raames vaid ühe korra ning eksamitasu iga korraldatava eksami eest – seega ka iga korduseksami eest.

Tasukomponentide ülemmäär on sama, mis eelnõu aluseks oleva seaduse menetlemise ajal kehtinud sobivustestide ja teooriaeksamite tasude suurus ülikoolis. Menetlustasu ja eksamitasu eristamise eesmärk on tagada taotlejalt tasu võtmise läbipaistvus. Näiteks ei ole eksamitasu nõudmine põhjendatud juhul, kui taotleja ei soorita tööpraktikat positiivse tulemusega ning teooriaeksami korraldamisega seotud kulu ülikoolile ei kaasne.

Paragrahv 4 sätestab dokumendid, mida arsti, hambaarsti, eriarsti ja erihambaarsti vastavuseksami sooritaja peab ülikoolile esitama. Nõutavad dokumendid on taotlus arsti, hambaarsti, eriarsti või erihambaarsti vastavuseksami sooritamiseks, Terviseametile esitatud tervishoiutöötaja registreerimistaotluse koopia ning Terviseameti väljastatud haldusotsus taotleja kvalifikatsiooni vastavuse kohta Eestis tervishoiutöötajale esitatavatele nõuetele.

Vastavuseksamile on võimalik registreeruda üksnes juhul, kui Terviseamet on võrrelnud taotleja kvalifikatsiooni Eestis nõutavaga ja leidnud, et kvalifikatsioon vastab nõutavale tasemele. Kuna taotleja on Terviseametile esitanud registreerimistaotlusel andmed, mis on informatiivsed ka hindamiskomisjonile, ja Terviseamet on isiku kvalifikatsiooni vastavust juba hinnanud ning vormistanud vastavuse või mittevastavuse kohta otsuse, on dokumentide koosseis nii taotleja kui ka ülikooli halduskoormuse seisukohalt optimaalne. Hindamiskomisjonil on vajaduse korral õigus küsida taotlejalt täpsustavaid küsimusi ning taotleja nõusoleku korral ka lisadokumente, mis võimaldavad hindamiskomisjonil langetada kaalutletud otsuse.

---

³ <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/95fa51a6-7ebd-481a-97df-a39831992699>

Paragrahv näeb ühtlasi ette võimaluse, et juhul, kui taotleja on selleks andnud nõusoleku ja esitanud Terviseametile registreerimistaotluse kõrval ka taotluse arsti, hambaarsti, eriarsti või erihambaarsti vastavuseksami sooritamiseks, esitab nõutavad dokumendid ülikoolile Terviseamet.

Ülikooli moodustatud vastavuseksami hindamise komisjon (edaspidi *hindamiskomisjon*) vaatab esitatud dokumendid 30 päeva jooksul läbi pärast seda, kui taotleja on tasunud menetlustasu vastavalt esitatud arvele ja esitanud meditsiiniteaduste valdkonna dekanaadile maksekorralduse koopia või pangast on meditsiinivaldkonna dekanaadile laekunud kinnitus tasu maksmise kohta. Nimetatud tähtaeg võimaldab hindamiskomisjonil esitatud andmeid igakülgselt kaaluda ning langetada argumenteeritud otsuse. Lähtudes dokumentides esitatud andmetest otsustab hindamiskomisjon taotleja tööpraktika sisu, kestuse ja tööpraktikaks sobiva(d) tervishoiuteenuse osutaja(d). Hindamiskomisjoni moodustamise ja teooriaeksami registreerumise täpsema korra kehtestab ülikool.

Ülikool teavitab taotlejat elektrooniliselt või posti teel hindamiskomisjoni otsusest ning tööpraktika läbimise tingimustest 15 päeva jooksul arvates otsuse tegemisest. Siin ja edaspidi on 15-päevane tähtaeg sätestatud kui mõistlik tähtaeg, mis pakub ülikoolile töökoormuse juhtimisel piisavat paindlikkust.

Paragrahv 5 kehtestab arsti, hambaarsti, eriarsti ja erihambaarsti tööpraktikale seatavad nõuded. Tööpraktika toimub ülikooli nimetatud residentuuri baasasutuses vastavalt arsti, hambaarsti, eriarsti või erihambaarsti juhendamisel ning lähtudes hindamiskomisjoni otsuses sisalduvatest tingimustest. Tööpraktikaks sobivate tervishoiuteenuse osutajate ring on piiritletud residentuuri baasasutustega seetõttu, et ülikool on nendega juba lepingulistes suhetes ning valdab infot teenusepakujate juhendamisvõimekuse kohta.

TTKS § 30, lõige 3³ sätestab, et tööpraktika kestab üks kuni kuus kuud. Juhendaja taotlusel võib tööpraktikat pikendada kuni ühe aastani. Tööpraktika arvestuslik koormus on 40 tundi nädalas. Tööpraktika võimaldab ülikoolil sisuliselt hinnata taotleja sobivust tervishoiutöötajana töötamiseks. Praktikabaasi valib tööpraktika sooritaja lähtudes ülikooli seatud tingimustest ja eeldusel, et praktikabaasi valimine on võimalik (praktikabaaside hulk varieerub erialati), ning sõlmib praktikabaasiga praktikalepingu, mis arvestab määruses sätestatud ja hindamiskomisjoni seatud nõudeid (sh praktika sisu ja kestus) ning ülikooli kehtestatud praktika läbimise korda ja praktika hindamise põhimõtteid.

Tööpraktikat hindab praktikabaasis taotleja juhendaja hindamiskomisjoni sätestatud kriteeriumite alusel. Juhendaja esitab ülikoolile hinnangu tööpraktika tulemuse kohta 15 päeva jooksul pärast tööpraktika lõppemist. Sarnaselt on tööpraktika sooritanud taotlejal kohustus esitada ülikoolile täidetud praktikapäevik 15 päeva jooksul pärast tööpraktika lõppemist. Nimetatud tähtaeg on mõlemale osapoolale optimaalne, et tagada ülikoolile piisav hulk andmeid tööpraktika hindamiseks.

Ülikool otsustab tööpraktika tulemuse praktikajuhendaja hinnangu ja praktikapäevikus ette nähtud tegevuste sooritamise alusel ning vormistab praktikaeksami tulemuse ülikooli otsusega 15 päeva jooksul arvates juhendaja hinnangu ja praktikapäeviku esitamise tähtajast. Ülikool teavitab taotlejat elektrooniliselt või posti teel tööpraktika tulemusest ja tööpraktika sooritamise korral teooriaeksami registreerumise tingimustest 15 päeva jooksul otsuse tegemisest arvates. Kui taotleja tööpraktika tulemus on negatiivne, võimaldab ülikool TTKS paragrahvi 30 lõikes 3⁴ seatud piirangust tulenevalt alustada taotlejal uut tööpraktikat kõige varem kuue kuu möödumisel eelmise praktika lõpukuupäevast arvates.

Paragrahv 6 sätestab arsti, hambaarsti, eriarsti ja erihambaarsti teooriaeksami nõuded. Teooriaeksam vastab sisult vastavalt arsti või hambaarsti põhiõppe lõpueksamile või eriarsti või erihambaarsti residentuuri lõpueksamile, mistõttu puudub vajadus kehtestada eksameile täpsemaid nõudeid. Arsti ja hambaarsti põhiõppe lõpueksami sisu ja hindamise põhimõtted on kehtestatud arsti- ja hambaarsti õppekavas ning residentuuri lõpueksami sisu ja hindamise põhimõtted vastava eriala residentuuri programmis.

Taotleja lubatakse teooriaeksamil, kui ta on sooritanud tööpraktika positiivse tulemusega ja tasunud ülikoolile eksamitasu. Teooriaeksamit hindab ülikooli moodustatud eksamikomisjon, komisjoni moodustamise ja teooriaeksami hindamise täpsema korra kehtestab ülikool. Eksamikomisjon teeb otsuse eksamitulemuse kohta 15 päeva jooksul pärast eksami toimumist. Ülikool teavitab taotlejat teooriaeksami tulemustest elektrooniliselt või posti teel 15 päeva jooksul arvates eksamikomisjoni otsuse kuupäevast. Lisaks edastab ülikool info vastavuseksami sooritamise või mittesooritamise kohta Terviseametile 15 päeva jooksul vastava otsuse kuupäevast arvates. Kui taotleja teooriaeksami tulemus on negatiivne, võib ta tulenevalt seaduses sätestatud piirangust taotleda korduseksami sooritamist pärast kuue kuu möödumist negatiivse tulemusega teooriaeksami toimumisest.

Paragrahv 7 sätestab, et ülikool väljastab vastavuseksami sooritamist tõendava dokumendi taotlejale 30 päeva jooksul teooriaeksami toimumisest. Tegemist on ülikoolis tavapärase õppe või koolituse tulemuse dokumendina vormistamise ajaga.

Paragrahvis 8 sätestatakse, et eksamitulemuste vaidlustamine ja vaide lahendamine toimub vastavalt ülikooli kehtestatud korrale – tavapäraselt kehtestab korra õppekorralduseeskiri. Kord on samaväärne põhiõppe ja residentuuriõppe eksamitulemuste vaidlustamise korraga.

Paragrahv 9 sätestab õe, eriõe ja ämmaemanda vastavuseksami üldise korralduse ja vastavuseksami tasu suuruse. Vastavuseksami korraldajad on Tallinna Tervishoiu Kõrgkool ja Tartu Tervishoiu Kõrgkool (edaspidi *kõrgkool* või *kõrgkoolid*). Tegu on ainsate kõrgkoolidega Eestis, kes pakuvad õe-, eriõe- ja ämmaemandaõpet ning kus on võimalik omandada vastavalt õe, eriõe või ämmaemanda kvalifikatsioon.

Sama paragrahv kehtestab vastavuseksami tasu komponendid ja nende suuruse. Kuna avalik-õiguslik tasu on reguleeritud seadusega, sätestab TTKS vastavuseksami sooritamise tasu ülemmäära 1000 eurot koos volitusnormiga, mis annab sotsiaalministrile õiguse konkreetne hindamise tasu kehtestada käesoleva määrusega.

Kehtestatava vastavuseksami tasu koosneb kahest komponendist – menetlustasust ja eksamitasust. Menetlustasu katab hindamiskomisjoni tööga seotud kulu. Hindamiskomisjon langetab esitatud dokumentide põhjal otsuse, missugune peab olema tööpraktika sisu, kestus ja tingimused ning milline teooriaeksami sisu. Eksamitasu katab eksamikomisjoni tööga, sh teooriaeksami koostamise, korraldamise, hindamise ning eksami sooritamist tõendava dokumendi väljastamisega seotud kulu. Kõrgkool võib taotlejalt küsida menetlustasu ühe taotluse menetluse raames vaid ühe korra ning eksamitasu iga korraldatava eksami eest – seega ka iga korduseksami eest.

Tasude suuruse arvestuse aluseks on võetud sarnaste toimingute hinnad, mida kohaldati eelnõu aluseks oleva seaduseelnõu menetlemise ajal kõrgkoolides eksamite korraldamisel. Menetlustasu ja eksamitasu eristamise eesmärk on tagada taotlejalt tasu võtmise läbipaistvus. Näiteks ei ole eksamitasu nõudmine põhjendatud juhul, kui taotleja ei soorita tööpraktikat positiivse tulemusega ning teooriaeksami korraldamisega seotud kulu kõrgkoolile ei kaasne. Tasu võtmise täpse korra kehtestavad kõrgkoolid korraldusega.

Paragrahv 10 sätestab dokumendid, mida õe, eriõe ja ämmaemanda vastavuseksami sooritaja peab kõrgkoolile esitama. Nõutavad dokumendid on taotlus õe, eriõe ja ämmaemanda vastavuseksami sooritamiseks, Terviseametile esitatud tervishoiutöötaja registreerimistaotluse koopia ning Terviseameti väljastatud haldusotsus taotleja kvalifikatsiooni vastavuse kohta Eestis tervishoiutöötajale esitatavatele nõuetele.

Vastavuseksamil on võimalik registreeruda üksnes juhul, kui Terviseamet on võrrelnud taotleja kvalifikatsiooni Eestis nõutavaga ja leidnud, et kvalifikatsioon vastab nõutavale tasemele. Kuna taotleja on Terviseametile esitanud registreerimistaotlusel andmed, mis on informatiivsed ka hindamiskomisjonile, ja Terviseamet on isiku kvalifikatsiooni vastavust juba hinnanud ning vormistanud vastavuse või mittevastavuse kohta otsuse, on dokumentide koosseis käsitletav nii taotleja kui ka ülikooli halduskoormuse seisukohalt optimaalsena. Hindamiskomisjonil on vajaduse korral õigus küsida taotlejalt täpsustavaid küsimusi ning taotleja nõusoleku korral ka

lisadokumente, mis võimaldavad hindamiskomisjonil langetada otsuse kõiki olulisi aspekte kaalutledes.

Paragrahv näeb ühtlasi ette võimaluse, et juhul, kui taotleja on selleks andnud nõusoleku ja esitanud Terviseametile registreerimistaotluse kõrval ka taotluse õe, eriõe või ämmaemanda vastavuseksami sooritamiseks, esitab nõutavad dokumendid taotleja valitud kõrgkoolile Terviseamet.

Kõrgkooli moodustatud vastavuseksami hindamise komisjon (edaspidi *hindamiskomisjon*) vaatab esitatud dokumendid 30 päeva jooksul läbi pärast seda, kui taotleja on tasunud kõrgkoolile menetlustasu. Nimetatud tähtaeg võimaldab hindamiskomisjonil esitatud andmeid igakülgset kaaluda ning langetada argumenteeritud otsuse. Lähtudes dokumentides esitatud andmetest otsustab hindamiskomisjon taotleja tööpraktika sisu, kestuse ja tööpraktikaks sobiva(d) tervishoiuteenuse osutaja(d). Hindamiskomisjoni moodustamise ja teooriaeksami registreerumise täpsema korra kehtestavad kõrgkoolid.

Kõrgkool teavitab taotlejat elektrooniliselt või posti teel hindamiskomisjoni otsusest ning tööpraktika läbimise tingimustest 15 päeva jooksul arvates otsuse tegemisest. Siin ja edaspidi on 15-päevane tähtaeg sätestatud kui mõistlik tähtaeg, mis pakub kõrgkoolile töökoormuse juhtimisel piisavat paindlikkust.

Paragrahv 11 kehtestab õe, eriõe ja ämmaemanda tööpraktikale seatavad nõuded. Tööpraktika toimub kõrgkooli praktikabaasis vastavalt õe, eriõe või ämmaemanda juhendamisel ning lähtudes hindamiskomisjoni otsuses sisalduvatest tingimustest. Tööpraktikaks sobivate tervishoiuteenuse osutajate ring on piiritletud kõrgkoolide tavapärase praktikabaasidega, kuna kõrgkoolid valdavad infot teenusepakujate juhendamisvõimekuse kohta.

Nagu seaduses sätestatud, kestab tööpraktika üks kuni kuus kuud ning selle arvestuslik koormus on 40 tundi nädalas. Juhendaja taotlusel võib tööpraktikat pikendada kuni ühe aastani. Tööpraktika võimaldab kõrgkoolil hinnata töökeskkonnas taotleja teadmiste ja oskuste vastavust nõuetele, mis on vajalikud õe, eriõe või ämmaemandana töötamiseks. Praktikabaasi valib tööpraktika sooritaja lähtudes kõrgkooli seatud tingimustest ja eeldusel, et praktikabaasi valik on võimalik ning sõlmib praktikabaasiga praktikalepingu, mis arvestab määruses sätestatud, hindamiskomisjoni seatud nõudeid (sh praktika sisu ja kestus) ning kõrgkooli kehtestatud praktika läbimise korda ja praktika hindamise põhimõtteid.

Tööpraktikat hindab praktikabaasis taotleja juhendaja hindamiskomisjoni sätestatud kriteeriumite alusel. Juhendaja esitab kõrgkoolile hinnangu praktika tulemuse kohta 15 päeva jooksul pärast tööpraktika lõppemist. Kõrgkool otsustab tööpraktika sooritamise taotleja juhendaja hinnangu alusel 15 päeva jooksul arvates juhendaja hinnangu esitamise tähtajast. Kõrgkool teavitab taotlejat elektrooniliselt või posti teel tööpraktika tulemusest ning tööpraktika sooritamise korral teooriaeksami registreerumise tingimustest 15 päeva jooksul otsuse tegemisest arvates. Kui taotleja tööpraktika tulemus on negatiivne, võimaldab kõrgkool TTKS § 30 lõikes 3⁴ seatud piirangust tulenevalt alustada taotlejal uut tööpraktikat kõige varem kuue kuu möödumisel eelmise praktika lõppkuupäevast arvates.

Paragrahviga 12 kehtestatakse õe, eriõe ja ämmaemanda vastavuseksami nõuded. Õe teooriaksam vastab kõrgkooli korraldatavale õeõppe lõpueksami teooriaosale. Eriõe teooriaksam vastab kõrgkooli korraldatavale vastava eriala lõpueksami teooriaosale. Ämmaemanda teooriaksam vastab kõrgkooli korraldatavale lõpueksami teooriaosale. Seega lähtuvad kõrgkoolid õe, eriõe ja ämmaemanda teooria- ja praktikaeksami koostamisel kriteeriumitest, mis põhinevad vastavalt õe, eriõe ja ämmaemanda pädevusnõuetel.

Taotleja lubatakse teooriaeksami, kui ta on sooritanud tööpraktika positiivse tulemusega ja tasunud kõrgkoolile eksamitasu. Teooriaeksami hindab kõrgkooli moodustatud eksamikomisjon, komisjoni moodustamise ja teooriaeksami hindamise täpsema korra ja põhimõtted kehtestab kõrgkool. Eksamikomisjon teeb otsuse eksamitulemuse kohta 15 päeva jooksul pärast eksami toimumist. Kõrgkool teavitab taotlejat teooriaeksami tulemustest elektrooniliselt või posti teel 15 päeva jooksul arvates eksamikomisjoni otsuse kuupäevast. Lisaks edastab kõrgkool info

vastavuseksami sooritamise või mittesooritamise kohta Terviseametile 15 päeva jooksul vastava otsuse kuupäevast arvates. Kui taotleja teooriaeksami tulemus on negatiivne, saab ta tulenevalt seaduses sätestatud piirangust taotleda korduseksami sooritamist pärast kuue kuu möödumist negatiivse tulemusega teooriaeksami toimumisest.

Paragrahv 13 sätestab, et vastavuseksami sooritamist tõendava dokumendi väljastab kõrgkool taotlejale 30 päeva jooksul eksamikomisjoni otsuse kuupäevast. Tegemist on tavapärase õppe või koolituse läbimise tulemuse dokumendina vormistamise ajaga.

Paragrahv 14 sätestab, et eksamitulemuste vaidlustamine toimub vastavalt kõrgkooli kehtestatud korrale (kehtestatud tavapäraselt õppekorralduseeskirjaga). Kord on samaväärne eksamitulemuste vaidlustamise korraga õe, eriõe ja ämmaemanda õppes.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus on kooskõlas Euroopa Liidu (EL) õigusega. Määrus ei käsitle neid välisriigis kvalifikatsiooni omandanud isikuid, kellele rakenduvad ELi direktiividest tulenevalt kehtestatust soodsamad õigused.

4. Määruse mõjud

Muudatusest mõjutatud sihtrühm(ad) valdkonnas

- välisriigis tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni omandanud isikud, kes soovivad end tervishoiutöötajana registreerida, kuid peavad vastavalt TTKS § 30 lõikele 2 sooritama eelnevalt tervishoiutöötaja vastavuseksami

Selliste isikute hulk, kes võivad käesoleva määruse alusel taotleda tervishoiutöötajana registreerimist, jääb kalendriaasta vältel eelduslikult vahemikku 50–100. Taotlejate hulk võib varieeruda sõltuvalt Eesti tervishoiuteenuse osutajate tegevusest ja tervisepoliitikaga seotud kontekstist tervishoiutöötajate lähteriikides.

- juhendajad

Muudatus mõjutab neid tervishoiutöötajaid, kes hakkavad taotlejaid juhendama, suurusjärg kalendriaastas vastab taotlejate arvule (vt eelmine punkt).

- tervishoiuteenuste kasutajad, Eesti elanikkond.
- Tartu Ülikool, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Tartu Tervishoiu Kõrgkool
- tööandjad: Eesti tervishoiuteenuse osutajad
- Terviseamet

Sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju

Taotlejad

Uueneva määrusega kehtestatav kord täpsustab välisriigis tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni omandanud isikute vastavuseksami korda. Selliste isikute hulk, kellel on kohustus vastavuseksam sooritada, on väike, samuti on taotlejate kokkupuude muudatusega ühekordne. Muudatus omab positiivset mõju, võimaldades eksami edukalt läbinud tervishoiutöötajatel Eestis tööle asuda. Ebasoovitavat mõju muudatusega ei kaasne.

Negatiivne mõju on eksami sooritamise kaasnep kulu taotlejale. Küsitav tasu ei ületa ühelgi kutsealal kuist töötasu.

Õigusliku muutuse mõju on keskmine – mõjutatud sihtrühma suurus ja mõju avaldumise sagedus on väike, mõju ulatus keskmine ning muudatusega ei kaasne ebasoovitava mõju riski.

Juhendajad ehk tervishoiutöötajad

Arstid, hambaarstid, õed ja ämmaemandid juhendavad üliõpilasi ja eriarstid residentide ka praegu. Lisanduvate juhendatavate hulk on võrreldes teiste gruppidega tagasihoidlik ning juhendamise periood lühem. Näiteks juhendavad arstid kalendriaasta jooksul ca poolt tuhandet arstitudengit, õed ja ämmaemandid üle tuhande õe ning eriarstid üle 500 residendi. Tööpraktikal osalevate taotlejate hulk jääb eelduslikult alla 100 inimese aastas kõikide kutsealade peale kokku.

Arvestades võimalikku praktikal osalejate arvu ning nende võimalikku jaotumist haiglate vahel, on mõju avaldumise sagedus väike. Eeldades, et praktika toimub kogenud juhendaja juhendamisel, ei kaasne muudatusega ebasoovitava mõju riski.

Kokkuvõttes on muudatuse mõju väike – mõjutatud sihtrühma suurus ja mõju avaldumise sagedus on väike, mõju ulatus keskmine ning muudatusega ei kaasne ebasoovitava mõju riski.

Tervishoiuteenuse saajad ehk patsiendid, Eesti elanikkond

Muudatus omab kaudset positiivset mõju elanikkonnale. Eestisse tulevad tervishoiutöötajad võivad aidata leevendada tervishoiutöötajate nappust mõnedel erialadel ja parandada seeläbi tervishoiuteenuste kättesaadavust. Täpsustuv kord taotlejate teadmiste ja oskuste kontrollimisel aitab tagada ravi kvaliteeti, kuna aitab välistada pädevuskriteeriumitele mittevastavate isikute registreerimist tervishoiutöötajana.

Mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele

Määrus reguleerib välisriigis tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni omandanud isikute käsitlust Eesti tervishoiusüsteemis. Samas, määrus üksnes täpsustab seadusega juba vastu võetud korda, mistõttu määruse eraldiseisev mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele puudub.

Mõju majandusele

Määrus reguleerib välisriigis tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni omandanud isikute käsitlust Eesti tervishoiusüsteemis. Samas, määrus üksnes täpsustab seadusega juba vastu võetud korda, mistõttu määruse eraldiseisev mõju riigi majandusele puudub.

Mõju elu- ja looduskeskkonnale

Mõju elu- ja looduskeskkonnale puudub.

Mõju regionaalarengule

Kavandatav muudatus avaldab kaudset positiivset mõju regionaalarengule, st mõjutab piirkondade arengut kooskõlas regionaalpoliitiliste eesmärkidega, võimaldades parandada tervishoiuteenuste kättesaadavust tervishoiusüsteemi lisanduva tööjõu kaudu.

Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele

Määruse muudatustega kaasneb mõju Tartu Ülikoolile, Tartu Tervishoiu Kõrgkoolile ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolile. Mõju saab hinnata väikeseks, kuna kõik nimetatud asutused on ka praegu seotud välisriigis tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni omandanud isikute teadmiste ja oskuste testimisega.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Kuigi TTKS-i § 30 lõige 3² sätestab, et tööpraktikale suunatud isiku tasu tööpraktika ajal, Tartu Ülikooli ja tervishoiukõrgkoolide korralduskulud ning tööpraktika juhendamistasu kaetakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi eelarve kaudu, kehtestatakse käesolev määrus TTKS § 30 lõike 3⁷ alusel ning selle määruse rakendamisega eelarvele täiendavat kulu ei kaasne, sest tegemist on tuludest sõltuvate kuludega, mille puhul dokumentide hindamise ja vastavuseksamiga kaasnevad kulud kaetakse vastavuseksami sooritamise eest makstava tasu arvelt.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Määruse koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati koostööstamiseks EIS-i kaudu Haridus- ja Teadusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile ja Välisministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Terviseametile, Eesti Haiglate Liidule, Eesti Ämmaemandate Ühingule, Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnale, Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolile, Tartu Tervishoiu Kõrgkoolile, Eesti Õdede Liidule, Eesti Arstide Liidule ja Eesti Hambaarstide Liidule. Eelnõule laekunud märkused ja ettepanekud on esitatud määruse seletuskirja lisana.